

BIBLE PRO DNEŠEK: ZÁKON A EVANGELIUM

„Hospodinův zákon je dokonalý, udržuje při životě. Hospodinovo svědectví je pravdivé, nezkušený jím zmoudří. Hospodinova ustanovení jsou přímá, jsou pro radost v srdci. Hospodinovo přikázání je ryzí, dává očím světlo.“

(Ž 19,8.9)

CO NA TO TEOLOG?

Marek Riečan, kazatel

Zákon a evangelium. Dvě slova nebo dva pojmy, které na první pohled spolu ani nesouvisí. Zákon představuje řád, normu, anebo pravidla. Evangelium je vlastně dobrá zpráva nebo radostné poselství. Zkusme se na chvíli zamyslet nad úlohou zákona ve společnosti.

Všechno okolo nás, a vlastně celý vesmír, existuje a funguje na základě přesně fungujících zákonů. Jaký pohled máme zákony my? Co v nás vyvolávají? Vyvolávají pozitivní myšlenky nebo negativní? Přináší nám zákony, kterými se řídíme, jistotu nebo nejistotu? Už od nejstarších dob si lidstvo uvědomovali potřebu zákonů. Vzpomněl bych jen známý Chamurapiho zákoník, který pocházel z osmnáctého století před Kristem, a který obsahuje konkrétní nařízení v oblasti právní, společenské a v oblasti obchodu. Ale je tu ještě jeden zvláštní zákon - Bible ho nazývá „Desatero“. Je to vlastně takový univerzální a komplexní soubor pravidel, ze kterého vychází i dnešní běžné zákony. Zákony, kterými se snažíme i my řídit. Mě osobně na desateru udivuje jeho jednoduchost, ale zároveň i komplexnost, protože postihuje všechny oblasti života.

Desatero v původním hebrejském jazyce znamená „Deset slov“, deset principů pro plnohodnotný život člověka. Deset božích přikázání, tak jak jim říkáme dnes, můžeme vnímat jako omezení svobody - něco, co je negativní, co nám něco vysloveně zakazuje, co budí dojem omezování. Když se ale podíváme do Bible, tak zjistíme pravý opak. V hebrejském myšlení Deset slov přinášelo radost, požehnání a ochranu. V úvodu Desatera se říká, že když bude uctívat jedině Hospodina, Boha stvořitele, tak nebudu už dělat to, co je popsáno dále.

Když se podíváme do textu, který máme v Žalmu 19,8.9, tak se seznámíme s tímto poselstvím: Žalmista tam vyjadřuje několik důležitých myšlenek. Hospodinův zákon je dokonalý a občerstvuje duši. Hospodinův zákon je komplexní a dotýká se celého našeho bytí. Dokonce i tu uvedená krásná a nádherná myšlenka, že Hospodinovy zákon občerstvuje duši - takže neomezuje člověka, ale naopak ho občerstvuje a přináší mu požehnání a radost. Hospodinův zákon je totiž spolehlivý, a můžeme mu důvěřovat. Věřím tomu, že právě v dnešní době, kdy existuje jen málo jistot, Boží zákon se nám jeví jako něco pevné, neměnné a jisté.

Žalmista dále vyjadřuje myšlenku, že Hospodinův zákon dává nezkušenému moudrost a učí se nás správně se rozhodovat a motivovat. Hospodinův zákon vlastně přináší moudrost životní rozhodnutí - nejen moudrost ve smyslu vzdělání a poznání, ale moudrost správně se rozhodnout, správně vykročit správným směrem. Zároveň vyjadřuje také myšlenku, že Hospodinův zákon přináší do srdce radost a pokoj. Přináší světlo. Je to obraz světla, které na světě v temnotě, která

září ve tmě, abychom nezabloudili, abychom došli do cíle. Hospodinův zákon, tedy přináší radost a ne smutek, přináší pokoj a ne strach.

Je zajímavé, že všechny změny v dějinách společenského zřízení vycházely právě z Desatera. Protože právě Desatero vyjadřuje postoj svobody, postoj radosti, skutečného štěstí.

Podívejme se ale ještě na to druhé slovo - evangelium. Jak souvisí zákon s evangeliem? Evangelium je vlastně dobrá zpráva, radostné poselství. V novozákonní době, v helénistickém prostředí řeckých vládců, a později i římských císařů, byla dobrá zpráva (slovo evangelium) spojována s kultem uctívání římských císařů. Když čteme o nástupu císaře Augusta k moci, na trůn, tak byla vyhlášena zvláštní „radostná zpráva“. V kontextu Nového zákona nám evangelium přináší radostnou zprávu o přicházejícím Božím království, o spasení a záchraně člověka. Evangelium je vlastně představením Božího záchranného plánu pro nás. Spasení je záchrana. Pro naši záchranu Bůh udělal vše. Spasení je teda od začátku až do konce Boží dílo a zároveň Boží dar.

Jaká je tedy úloha zákona, respektive jak spojit zákon a evangelium? Znamená to, že zákon nás může zachránit nebo spasit? Znamená to, že dodržování zákona nám přináší spasení? Apoštol Pavel říká úplně jasně: „Určitě ne!“ Na druhé straně když pozorně čteme listy apoštola Pavla a další epištoly Nové smlouvy, tak se dočítáme v listě apoštola Jana, v jeho prvním dopise, jedno zajímavé a důležité poselství: Když přijímáme Boží dar spasení, tak v našem životě to má takovou odezvu, že úplně přirozeně a s láskou budeme brát vážně Boží přikázání, Boží principy, o kterých hovoří Boží slovo. Proč? Co nám vlastně vyjadřuje Boží zákon o Ježíši, o Pánu Bohu? Boží zákon je vyjádřením samotné podstaty Pána Boha, jeho lásky a jeho dobroty. Když se podíváme do našeho života, do našich vztahů, tak tuto realitu možné prožívat i my sami. Když žijeme v okruhu svých blízkých, když chceme budovat skutečné smysluplné a pevné vztahy, pak je pro nás úplně přirozené, že budeme respektovat pravidla, na kterých se dohodneme, a které jsou pro nás důležité a závazné. Jinak nemůže fungovat smysluplný vztah, přátelství nebo rodina.

Na závěr mi dovoluť vyslovit jednu myšlenku od filozofa Immanuela Kanta, který řekl: „Obdivuji hvězdné nebe nade mnou a mravní zákon ve mně.“

A CO S TÍM?

Jindřich Černoorský, HopeTV

Když přemýšlím o dnešní době, tak si říkám, že zákony v dnešním světě v naší zemi nejsou moc dobře vnímány. Zdá se nám, že ti, kteří je vydávají, je sami ne úplně respektují, že někteří mají moc a mají peníze, a pak vždycky se najde nějaká možnost, jak ten či onen zákon obejít.

Zákon a evangelium. Zákon a radostná zpráva. Jde to nějak dohromady? Když hovořím o zákoně, tak mám teď na mysli Boží zákon. Je Boží zákon něco, čím by se řídil i sám Bůh? V Janově prvním listě je napsáno: "Podle toho víme, že jsme ho poznali, jestliže zachováváme jeho přikázání. Kdo říká: 'Poznal jsem ho' a jeho přikázání nezachovává, je lhář a není v něm pravdy." Jan tady napsal nesmírně důležitou myšlenkou. On v podstatě řekl: Jestliže jenom mluvíš, tak je to strašně málo a jsi lhář. Ten, kdo poslouchá, kdo dodržuje zákony, je ten, který to myslí opravdově, který to myslí vážně.

Vždycky mě tak nějak nadzvednou výroky některých poslanců a politiků, když tvrdí, že je jejich soukromý život jejich věc, že to nemá s politikou co dělat. Jinými slovy takový politik může být ženatý a přitom mít milenku, a to je v pořádku. Nebo nějaký jiný může holdovat alkoholu, být opilec, ale to nemá s politikou nic společného. A já jsem přesvědčen, že tenhle postoj je mylný. Člověk, který nedokáže zvládat svůj osobní život, jak může řídit životy dalších lidí? Slova, pouze slova, jsou neskutečně málo.

Prožíváme období úpadku morálky. Desatero je morální zákon, Desatero je vlastně takovým zrcadlem, které nám ukazuje, jak na tom jsme, co je dobré a co není dobré. Ale tento Boží zákon

nás nemůže zachránit. Cílem toho zrcadla je, aby nám ukázalo: Člověče, tady a tady ses ušpinil. A smyslem je dovést nás ke zdroji, který nás dokáže očistit - a to je Kristus. Cílem zákona, jak je napsáno Římanům 10,4, je Kristus. Tam máme dojít. Ježíš Kristus je krásným příkladem toho, jak je to se slovy a činy. Ježíš byl poslušný. Tato poslušnost se projevila v tom, že se dostal až na kříž, kde jej čekala smrt.

Přemýšlím samozřejmě také nad sebou, nad našimi životy, že být křesťanem - to je hlavně o poslušnosti. V poslední době se více zajímám o křesťany v Číně. Uvědomuju si, jak tam to mají nesmírně těžké. V Číně být pastorem, kazatelem, znamená jít na 2 až 3 roky do vězení. V Číně existuje tzv. státní církev, kde můžete oficiálně navštěvovat kostely, kde mezi písněmi oslavujícími Boha také lidé zpívají písně k oslavě strany a vlády. A pak existuje domácí církev, kde je více než 100 000 000 lidí, kteří trpí pronásledování u ústrky, protože chtějí být poslušní. Myslím, že to je pravé křesťanství, to je ta pravá poslušnost, to je to evangelium. Kristus šel tou cestu před námi, cestou poslušnosti. A my ho máme touto cestou následovat.